

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **B. S.**, zast. JUDr. Kateřinou Koberovou, advokátkou, se sídlem Panská 6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2014, č. j. 6 A 89/2010 - 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, advokátce JUDr. Kateřině Koberové, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce celkem 4.114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 3. 2010, č. j. MV-2951/VS-2010, zamítl žalobkyní podaný rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 24. 11. 2009, č. j. OAM-10195-6/TP-2009, jímž byla zamítnuta podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost o povolení k trvalému pobytu podanou podle ustanovení § 67 zákona o pobytu cizinců.

Žalovaný v odůvodnění uvedl, že žalobkyně nesplnila podmínku minimálního čtyřletého nepřetržitého pobytu na území (§ 67 odst. 1 citovaného zákona), není cizinkou mladší 18 let, není neschopna se o sebe sama postarat z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a není osamělá a starší 65 let (§ 67 odst. 2 tamtéž). Žalobkyně zároveň nepodala žádost v dvouměsíční zákonem vymezené lhůtě (§ 67 odst. 5 tamtéž). Žalovaný dále ani nezjistil existenci jiných důvodů hodných zvláštního zřetele (§ 67 odst. 4 tamtéž), protože žalobkyně za tyto důvody označila životní události, jež se obecně namítají v podaných rozkladech, a při tom nesplňovala podmínku v § 67 odst. 1 tamtéž.

[2] Žalobou podanou dne 19. 4. 2010 napadla žalobkyně rozhodnutí žalovaného, a to ve všech výrocích. Žalovaný podle názoru žalobkyně porušil v řízení své zákonné povinnosti a nerespektoval práva žalobkyně garantovaná právním řádem České republiky. Rozhodnutí je nezákonné i pro nerespektování zásad správního řízení, a proto žalobkyně navrhla jeho zrušení. V doplnění žaloby doručeném městskému soudu dne 21. 7. 2010 požadovala žalobkyně přiznání odkladného účinku žalobě, jelikož právní následky napadeného rozhodnutí by pro ni znamenaly nenahraditelnou újmu, ztížily by její možnost pobytu na území České republiky a zasáhly by do její trvalé známosti.

[3] Žalobkyně byla usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2010, č. j. 6 A 89/2010 - 27, osvobozena od soudních poplatků a k zastupování jí byla stanovena advokátka Mgr. Kateřina Šindlerová (nyní Koberová).

[4] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 3. 2014, č. j. 6 A 89/2010 - 63, žalobu zamítl, žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení a ustanovené zástupkyni přiznal odměnu za zastupování ve výši 7.018 Kč. V odůvodnění uvedl, že žalobkyně nesplnila zákonné podmínky v § 67 zákona o pobytu cizinců. Zároveň nebylo možné z důvodu nesplnění uvedených podmínek přihlédnout ke skutečnosti, že by zamítnutím žádosti vznikla žalobkyni nenahraditelná újma, když má v České republice přítele. Námitku ohledně současné situace na Ukrajině pak městský soud neshledal důvodnou, protože soud vycházel při přezkumu ze skutkového stavu, za něhož rozhodovaly správní orgány, a tato námitka navíc byla uplatněna po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty (§ 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.).

[5] Kasační stížností došlou zdejšímu soudu dne 30. 6. 2014 napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) nadepsaný rozsudek městského soudu. Stěžovatelka prvně tvrdí, že nezavinila pozdní podání žádosti o udělení trvalého pobytu, protože se dozvěděla se zpožděním od svého právního zástupce o skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, což mělo být zohledněno. Ve spise dále neexistují podklady, které by osvědčovaly poměry na Ukrajině, a proto není zřejmé, jak správní orgány dospěly k závěru, že je situace na Ukrajině dobrá. Závěrem stěžovatelka uvádí, že má v České republice domov, nemá kde jinde bydlet, nemá kde jinde vydělávat a má zde přítele. Návrat do země původu, kde jí hrozí nebezpečí, by pociťovala jako vytržení ze svého současného života. Z výše uvedených důvodů proto navrhuje nadepsaný rozsudek městského soudu zrušit v rozsahu prvního výroku, kterým byla zamítnuta žaloba.

[6] Žalovaný se ve lhůtě stanovené zdejším soudem ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

II. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatelka podala kasační stížnost z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a teprve poté, pokud by dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, by se mohl zpravidla zabývat dalšími kasačními námitkami (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS, všechny rozsudky zdejšího soudu jsou dostupné na: www.nssoud.cz).

[11] Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů se podle konstantní judikatury považuje například takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky, dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by spis obsahoval protichůdná sdělení a z rozhodnutí by nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. například rozsudky zdejšího soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005 - 298, č. 1119/2007 Sb. NSS, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001 - 47, č. 386/2004 Sb. NSS nebo rozsudek ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002 - 25, č. 81/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a zjistil, že městský soud se srozumitelně vypořádal s jednotlivými námitkami, přičemž žádnou neopominul. Sama stěžovatelka neuvedla žádné konkrétní důvody, pro které by rozsudek považovala za nepřezkoumatelný, a nebrojila ani proti jiným možným vadám řízení. Nejvyšší správní soud proto shledal námitku nepřezkoumatelnosti za nedůvodnou a dále se zabýval námitkami podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[12] Stěžovatelka předně napadá nezohlednění skutečnosti, že se od svého minulého právního zástupce dozvěděla pozdě o skončení řízení o udělení mezinárodních ochrany, v důsledku čehož podala i opožděně žádost o udělení trvalého pobytu. Jelikož stěžovatelka nezavinila zmeškání lhůty k podání žádosti o udělení trvalého pobytu, mělo k tomu být v řízení přihlédnuto. K tomu je třeba uvést následující. Přezkum rozhodnutí správních

orgánů je vystaven na dispoziční zásadě (§ 75 odst. 2 věta první a § 109 odst. 3 s. ř. s.), která spojuje odpovědnost za výsledek sporu s iniciativou žalobce (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 7 Azs 52/2010 - 83); pouze v případě závažných vad správního rozhodnutí je jmenovaná zásada prolomena soudním přezkumem z moci úřední (§ 76 a § 109 odst. 4 s. ř. s.). Dispoziční zásadu pak doplňuje princip koncentrace řízení (§ 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.), který žalobce omezuje v rozšiřování žaloby pro zachování efektivnosti soudního řízení jen v zákonem stanovené lhůtě. Stěžovatelka pozdní doručení informace o skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany v řízení před soudy poprvé namítla až v kasační stížnosti, ačkoli měla tuto příležitost již v řízení před městským soudem. Nelze proto dávat městskému soudu za vinu, že uvedenou skutečnost nevzal v potaz. Jelikož byla námitka uplatněna až v řízení před Nejvyšším správním soudem, nemohl k ní zdejší soud přihlídnout (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Tato nová námitka, která nebyla uplatněna v žalobě, ač stěžovatelce v jejím uplatnění nic nebránilo, je nepřipustná.

[13] Správní soudy při přezkumu rozhodnutí správních orgánů vychází zásadně ze skutkového stavu v době vydávání správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatelka dále brojí proti tomu, že se správní orgány nezabývaly současnou situací na Ukrajině, když ji vyhodnotily bez příslušných podkladů jako dobrou, a městský soud ji nepovažoval za důvod hodný zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud v tomto tvrzení stěžovatelky shledal dvě různé námitky: (i) Stěžovatelka (opět prvně v kasační stížnosti) namítá, že se správní orgány nezabývaly situací na Ukrajině a hodnotily ji bez dostatečných podkladů. K této námitce nemohl ale zdejší soud přihlídnout, protože nebyla vznesena v řízení před městským soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s., srov. rovněž výše). (ii) Stěžovatelka dále napadá skutečnost, že městský soud neshledal současnou situaci na Ukrajině za důvod hodný zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud tuto námitku považuje za nedůvodnou, jelikož městský soud mohl případně vycházet, pokud by byla taková námitka včas vznesena (jak správně konstatoval městský soud, tuto námitku vznesla stěžovatelka až při jednání před městským soudem, v žalobě ani v jejím doplnění uplatněna nebyla), jen ze situace na Ukrajině v době rozhodování správních orgánů. Judikatura správních soudů totiž dovozuje možnost prolomení zásady, podle níž se vychází při přezkumu ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), ve prospěch aktuální situace pouze v několika málo případech (srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věci mezinárodní ochrany ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131; ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 - 65). Rozhodování o žádosti cizince o trvalý pobyt mezi takové případy nepatří.

[14] Nejvyššímu správnímu soudu je ostatně známo z jeho rozhodovací činnosti, že obavy z bezpečnostní situace na Ukrajině nebyly pro stěžovatelku hlavním důvodem, pro který chtěla získat mezinárodní ochranu v České republice. Z usnesení zdejšího soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 Azs 67/2008 - 90, vyplývá, že stěžovatelka se především obávala útoků třetích osob na Ukrajině (svého syna), přičemž ale bylo prokázáno, že ukrajinské úřady byly stěžovatelce schopny poskytnout dostatečnou ochranu. V případě podstatné změny bezpečnostní a politické situace na Ukrajině, která by stavěla případ stěžovatelky do nového světla, by ovšem bylo možné podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž by se žalovaný touto otázkou znovu řádně zabýval (srov. rozsudek

pokračování

rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS).

[15] Závěrem stěžovatelka odkazuje na svoji současnou situaci a sepětí s Českou republikou, kde má bydlení, práci a přátele; tuto situaci považuje za důvod hodný zvláštního zřetele. Tuto námitku správně vypořádal městský soud, když uvedl, že relevantní je pouze okolnost, že stěžovatelka nesplnila podmínky pro udělení povolení k trvalému pobytu (§ 67 odst. 1 a § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a zároveň nepodala žádost o udělení trvalého pobytu v zákonem stanovené lhůtě (§ 67 odst. 5 tamtéž). Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že informace o soužití stěžovatelky s přítelem zůstala na úrovni pouhého obecného tvrzení, neboť stěžovatelka v řízení před správním orgánem vůbec tuto skutečnost neuváděla a ani v řízení před soudy nespecifikovala, o jakého přítele se jedná, jakou formu má jejich soužití ani nenavrhla žádné důkazy k prokázání této skutečnosti. Proto nelze ani dovozovat, že by napadené rozhodnutí žalovaného představovalo nepřiměřený zásah do práva stěžovatelky na soukromý a rodinný život.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[16] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že vznesené kasační námitky nebyly důvodné. Kasační stížnost proto zdejší soud jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Neúspěšné stěžovatelce nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení a úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení neuplatnil. Městský soud ustanovil v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. stěžovatelce advokátku, jež ji zastupovala i v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 3.100 Kč (srov. § 9 odst. 4 a § 7 bod 5 advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Po zvýšení o DPH ve výši 21 % (ustanovená zástupkyně stěžovatelky je plátkyní DPH) celková výše odměny ustanovené zástupkyně stěžovatelky činí 4.114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu